

Terapia Manualna

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2022/2023
Wydział	Wydział Lekarsko Stomatologiczny
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki o zdrowiu
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Praktyczny
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	Jednolite magisterskie
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Studia stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Rehabilitacji ul. Księcia Trojdena 2c, 02-091 Warszawa tel.: (22) 57 20 920 mail.:zakladrehabilitacji@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Dariusz Białoszewski, prof. WUM
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n. med. Izabela Korabiewska ikorabiewska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr n. med. Izabela Korabiewska ikorabiewska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Izabela Korabiewska mgr fizjoterapii Katarzyna Roguska dr n. med. Sebastian Wójtowicz

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok, IV sem	Liczba punktów ECTS	2,2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5	0,2
seminarium (S)		10	0,4
ćwiczenia (C)		25	1,0
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		16	0,6

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Celem zajęć z terapii manualnej jest zapoznanie studentów z podstawami medycyny manualnej oraz jej miejscem w procesie fizjoterapii. Studenci podczas ćwiczeń poznają metody badania manualnego, techniki zabiegowe (z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do ich stosowania) oraz zagrożenia, jakie niesie ze sobą ten rodzaj terapii. Muszą wykazać się znajomością stosowania podstawowych zabiegów terapii manualnej oraz włączeniem ich w proces rehabilitacji chorego.
----	--

C2	<p>Zrozumienie i umiejętność wyjaśnienia pojęć związanych z terapią manualną i jej odmianami, oraz jej roli w kompleksowej fizjoterapii.</p> <p>Zdobycie wiedzy dotyczącej charakterystyki subiektywnych i obiektywnych skutków działania terapii manualnej, działania metod terapii manualnej na tkanki i narządy ustroju ludzkiego, możliwości jej zastosowania w procesach profilaktyki i leczenia.</p> <p>Umiejętność wyjaśnienia wskazań i przeciwwskazań do stosowania metod terapii manualnej oraz uzasadnienia modyfikacji wykonywania zabiegów terapii manualnej w zależności od indywidualnych cech i stanu pacjenta.</p>
C3	<p>Zdolność samodzielnego wprowadzania w życie zdobytej wiedzy, gromadzenia, klasyfikowania, analizowania danych o człowieku chorym, stosowania odpowiednich zasad i technik w zakresie działania terapii manualnej.</p> <p>Zdobycie świadomości własnych ograniczeń w zakresie wiedzy i umiejętności, posiadanych zdolności do odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, odpowiedzialnością, sumiennością i rzetelnością w wykonywaniu swych obowiązków zawodowych.</p> <p>Obowiązek kształcenia się przez całe życie i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych zgodnie z aktualnie obowiązującą wiedzą medyczną i standardami opieki nad pacjentem.</p>

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
C.W3	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii;
C.W5	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;
C.W7.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.W8.	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
C.U1	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej;

C.U2	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych;
C.U8.	Zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.U9.	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.U10.	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;
K3	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
K4	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
K6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
K7	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
K8	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;

K9	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób;
----	---

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	<ul style="list-style-type: none"> • Obecność na wykładach jest obowiązkowa. • Na każdym wykładzie sprawdzana jest lista obecności. • Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z wykładowcą. <p>Tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstawy medycyny manualnej i jej miejsce w procesie fizjoterapii. Ortopedyczna Terapia Manualna - Koncepcja Kaltenborna i Evjenth, zastosowanie w wybranych jednostkach chorobowych. <p>Rys historyczny. Przykłady różnych systemów i szkół terapii manualnej (Maigne, Cyriax, Kaltenborn, Lewit, Dvorak, Hartman, Maitland). Wyjaśnienie pojęcia terapii manualnej, chiropraktyki i technik osteopatycznych. Miejsce terapii manualnej w ogólnym postępowaniu fizjoterapeutycznym.</p> <p>Rola i cele terapii manualnej w diagnostyce i leczeniu. Zagrożenia terapii manualnej. Wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Reakcje zabiegowe i pozabiegowe poszczególnych technik manualnych na aparat ruchu i różne systemy regulacji czynności układów i tkanek ustroju.</p> <p>Metoda Kaltenborna i Evjenth – schemat badania, leczenie próbne, terapia (środki łagodzące ból, środki zwiększające i zmniejszające ruchomość. Zasady doboru techniki leczniczej, bezpieczeństwo i skuteczność przeprowadzanego zabiegu, wskazania i przeciwwskazania. Zastosowanie kliniczne metody OMT Kaltenborn – Evjenth (zespół kanału nadgarstka, paluch koślawy, urazy stawu kolanowego, zespół dysfunkcji stawu biodrowego, dorsalgia).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emocje w ciele. Autoterapia i psychoedukacja (techniki wykorzystywane w terapii manualnej). <p>Związki terapii manualnej z innymi dyscyplinami naukowymi – psychoterapią, psychologią.</p> <p>Człowiek, jako jedność psychofizyczna, zespoły psychogenne. Reakcje narządu ruchu na „zawieszenie” emocji w ciele, wady postawy ciała jako skutek psychogenne. Motywacja do podjęcia terapii/autoterapii.</p>	<p>C.W3 C.W5 C.W7 C.W8</p>
Seminaria	<ul style="list-style-type: none"> • Obecność na seminariach jest obowiązkowa. • Na każdym seminarium jest sprawdzana lista obecności. 	<p>C.W3 C.W5</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Nie ma możliwości wejścia na seminarium osób spóźnionych o więcej niż 15 minut. Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z wykładowcą. <p>Tematy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Techniki manualne tkanek miękkich Podstawowe zasady technik manualnych i mobilizacje stawów kończyn oraz kręgosłupa Mobilizacje uciskowe punktów spustowych. Techniki odruchowego oddziaływania w dysfunkcjach narządu ruchu. Neuromechanika i neuromobilizacje w fizjoterapii. Terapia manualna stawów kończyn górnych według Koncepcji Kaltenborna i Evjenththa. Terapia manualna stawów skroniowo- żuchwowych Poizometryczna relaksacja mięśni (PIR), autoterapia i relaksacja. Zaliczenie teoretyczne 	<p>C.W7 C.W8</p>
<p>Ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Zajęcia w odbywają się zgodnie z planem zajęć. Na każdym ćwiczeniu jest sprawdzana lista obecności. Nie ma możliwości wejścia na zajęcia osób spóźnionych o więcej niż 15 minut. Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z wykładowcą. <p>Tematy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Techniki manualne tkanek miękkich, anatomia palpacyjna. Podstawowe zasady technik manualnych i Mobilizacje stawów kończyn oraz kręgosłupa (m.in. Koncepcja Kaltenborna i Evjenththa) Mobilizacje uciskowe punktów spustowych. Techniki odruchowego oddziaływania w dysfunkcjach narządu ruchu. Neuromechanika i neuromobilizacje w fizjoterapii. Terapia manualna stawów skroniowo- żuchwowych Poizometryczna relaksacja mięśni (PIR), autoterapia i relaksacja. 	<p>C.U1 C.U2 C.U8 C.U9 C.U10 K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7 K8 K9</p>

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- Muscolino J.E. Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego z uwzględnieniem punktów spustowych, stref odruchowych i stretchingu, Edra Urban&Partner 2016
- Hueter Becker A., Doelken M.: Badanie kliniczne w fizjoterapii. Edra Urban & Partner Wrocław 2018
- Wiesner W. Wzorce kliniczne w terapii manualnej. OrtoKursy. Warszawa, 2019

Uzupełniająca

1. Buckup J, Hoffmann R: Białoszewski D, Hadamus A- red.n. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni, PZWL, Warszawa 2020
2. Chaitow L.: Metody terapii manualnej w leczeniu dysfunkcji powięziowych , Elsevier Urban &Partner 2015
3. Richter P., Hebgen E. Punkty spustowe i łańcuchy mięśniowo -powięziowe w osteopatii i terapii manualnej, Galaktyka, 2010
4. Comerford M., Mottram S. Kinetic Control. Ocena i reedukacja niekontrolowanego ruchu, Edra Urban&Partner, 2017

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W3 C.W5 C.W7 C.W8 C.U1 C.U2 C.U.8 C.U.9 C.U.10 K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7 K8 K9	Zaliczenie, pokaz	1 Uczestnictwo we wszystkich ćwiczeniach. 2. Aktywny udział w ćwiczeniach 3. Aktywny udział w seminariach. 4. Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia teoretycznego. 5. Uczestnictwo w wykładach.

9. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)